

VEDTAGNE TEKSTER

P8_TA(2018)0476

Rollen for den tyske Ungdomsvelfærdsforvaltning (Jugendamt) i tværnationale familietvister

Europa-Parlamentets beslutning af 29. november 2018 om den tyske børne- og ungdomsforsorgs (Jugendamt) rolle i grænseoverskridende familietvister (2018/2856(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 227 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
- der henviser til artikel 81, stk. 3, i TEUF,
- der henviser til artikel 3, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 24 heri,
- der henviser til artikel 8 og 20 i FN's konvention om barnets rettigheder, hvori det understreges, at regeringerne er forpligtet til at beskytte børns identitet, herunder deres familieforhold,
- der henviser til Wienerkonventionen af 1963 om konsulære forbindelser, særlig artikel 37, litra b), heri,
- der henviser til Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner,
- der henviser til Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (Bruxelles IIa-forordningen)¹, særlig artikel 8, 10, 15, 16, 21, 41, 55 og 57 heri,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (forkyndelse af dokumenter) og om

¹ EUT L 338 af 23.12.2003, s. 1.

- ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000¹,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 15. februar 2011 om en EU-dagsorden for børns rettigheder (COM(2011)0060),
 - der henviser til Den Europæiske Unions Domstols (EU-Domstolen) retspraksis, navnlig dens afgørelser af 22. december 2010 i sag C-497/10 PPU, *Mercredi* mod *Chaffe*², og af 2. april 2009 i sag C-523/07 anlagt af *A*³,
 - der henviser til den kortlægning af børnebeskyttelsesordninger, som EU-Agenturet for Grundlæggende Rettigheder har gennemført,
 - der henviser til det meget store antal andragender, der er modtaget om den tyske børne- og ungdomsforsorgs (Jugendamt) rolle i grænseoverskridende familietvister,
 - der henviser til anbefalingerne i rapporten om undersøgelsesrejsen til Tyskland (23.-24. november 2011) med henblik på at undersøge andragenderne om den tyske børne- og ungdomsforsorgs (Jugendamt) rolle,
 - der henviser til sin beslutning af 28. april 2016 om beskyttelse af barnets tarv i EU på grundlag af andragender indgivet til Europa-Parlamentet⁴,
 - der henviser til henstillingerne af 3. maj 2017 fra Udvalget for Andragenders Arbejdsgruppe om Børns Velfærd,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2,
- A. der henviser til, at Parlamentets Udvalg for Andragender i over 10 år har modtaget andragender, hvori et meget stort antal ikketyske forældre klager over systematisk forskelsbehandling og vilkårlige foranstaltninger truffet over for dem af den tyske børne- og ungdomsforsorg (Jugendamt) i familietvister med grænseoverskridende virkninger, der involverer børn, og som bl.a. vedrører forældreansvar og forældremyndighed;
- B. der henviser til, at Udvalget for Andragender hovedsageligt støtter sig til andragerens subjektive redegørelse og generelt ikke har adgang til retsafgørelser, der giver en fuldstændig og objektiv beskrivelse af situationen, herunder vidneudsagn fra både forældre, børn og vidner;
- C. der henviser til, at Jugendamt spiller en central rolle i det tyske familieretssystem, da det er en af parterne i alle familietvister, der involverer børn;
- D. der henviser til, at Jugendamt i familietvister, der involverer børn, afgiver en anbefaling til dommerne, som praktisk talt er bindende, og kan vedtage midlertidige

¹ EUT L 324 af 10.12.2007, s. 79.

² Domstolens dom (Første Afdeling) af 22. december 2010, *Barbara Mercredi* mod *Richard Chaffe*, C-497/10 PPU, ECLI:EU:C:2010:829.

³ Domstolens dom (Tredje Afdeling) af 2. april 2009, *A*, C-523/07, ECLI:EU:C:2009:225.

⁴ EUT C 66 af 21.2.2018, s. 2.

foranstaltninger såsom "Beistandschaft" (værgemål), som ikke kan anfægtes;

- E. der henviser til, at Jugendamt er ansvarlig for gennemførelsen af de afgørelser, der træffes af de tyske domstole; der henviser til, at Jugendamts brede fortolkning af disse afgørelser ifølge andragerne ofte har været til skade for den effektive beskyttelse af ikketyske forældres rettigheder;
- F. der henviser til, at de kompetente tyske myndigheders manglende anerkendelse og manglende fuldbyrdelse af afgørelser og domme, der er truffet af andre EU-medlemsstaters retslige myndigheder i familieretlige tvister med grænseoverskridende virkninger, kan udgøre en krænkelse af princippet om gensidig anerkendelse og gensidig tillid mellem medlemsstaterne og dermed bringe den effektive beskyttelse af barnets tarv i fare;
- G. der henviser til, at andragerne har klaget over, at beskyttelsen af barnets tarv i familietvister, der har grænseoverskridende virkninger, systematisk fortolkes af de kompetente tyske myndigheder på en måde, der sikrer, at børnene forbliver på tysk område, selv i tilfælde, hvor der er rapporteret om misbrug og vold i hjemmet mod den ikketyske forælder;
- H. der henviser til, at ikketyske forældre i deres andragender har klaget over utilstrækkelig rådgivning og juridisk bistand, eller mangel herpå, fra de nationale myndigheder i deres hjemland i tilfælde, hvor de tyske myndigheder, herunder Jugendamt, har vedtaget angiveligt diskriminerende eller ufordelagtige retlige og administrative procedurer mod dem i familietvister, der involverer børn;
- I. der henviser til, at der ifølge oplysninger fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol er blevet indbragt 17 sager for Domstolen mod Tyskland af ikketyske andragere om forældreansvar eller forældremyndighed i grænseoverskridende familietvister, der alle er blevet vurderet til ikke at opfylde betingelserne for behandling;
- J. der henviser til, at alle EU's institutioner og medlemsstater fuldt ud skal garantere beskyttelsen af børns rettigheder som nedfældet i EU's charter om grundlæggende rettigheder; der henviser til, at barnets tarv, der først og fremmest og bedst varetages i barnets egen familie, er et grundlæggende princip, som bør respekteres som overordnet regel for alle afgørelser angående børneforsorg på alle niveauer;
- K. der henviser til, at øget mobilitet inden for EU har ført til et stigende antal grænseoverskridende tvister om forældreansvar og forældremyndighed; der henviser til, at Kommissionen skal intensivere sine bestræbelser på i alle medlemsstater, herunder Tyskland, at fremme en konsekvent og konkret gennemførelse af principperne i FN's konvention om barnets rettigheder, der er ratificeret af alle EU's medlemsstater;
- L. der henviser til, at Bruxelles IIa-forordningens anvendelsesområde og formål er baseret på princippet om ikkeforskelsbehandling af unionsborgerne på grundlag af nationalitet og på princippet om medlemsstaternes gensidige tillid til hinandens retssystemer;
- M. der henviser til, at bestemmelserne i Bruxelles IIa-forordningen ikke på nogen måde bør gøre det muligt at misbruge de underliggende mål, der består i at sikre gensidig respekt og anerkendelse, undgå forskelsbehandling på grundlag af nationalitet og først og fremmest sikre en reel beskyttelse af barnets tarv på en objektiv måde;

- N. der henviser til, at det kan have en skadelig indvirkning på børns trivsel og føre til en øget krænkelse af ikketyske forældres rettigheder, at der mangler en nøjagtig og detaljeret kontrol af, om de procedurer og den praksis, der anvendes af de kompetente tyske myndigheder i familietvister med grænseoverskridende virkninger, der involverer børn, er af en ikkediskriminerende karakter;
- O. der henviser til, at nærhedsprincippet finder anvendelse i alle anliggender vedrørende materielle familieretlige spørgsmål;
- P. der henviser til, at den tyske forfatningsdomstol har afgjort, at en domstol kan anmode om at høre et barn, der ikke er fyldt tre år på tidspunktet for afgørelsen; der henviser til, at børn i denne alder i andre EU-medlemsstater anses for at være for unge og ikke modne nok til at blive hørt i tvister, der involverer deres forældre;
- Q. der henviser til, at barnets ret til familieliv ikke bør være truet af udøvelsen af en grundlæggende rettighed som retten til fri bevægelse og frit ophold;
- R. der henviser til, at EU-Domstolens retspraksis fastsætter, at det "sædvanlige opholdssted" for barnet er et selvstændigt begreb i EU-retten, og at de nationale domstole skal anvende flere kriterier til at bestemme det sædvanlige opholdssted;
- S. der henviser til, at det af artikel 24 i EU's charter om grundlæggende rettigheder følger, at børn, medmindre det er i modstrid med barnets tarv, har ret til regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med deres forældre, når disse udøver deres ret til fri bevægelse;
1. bemærker med stor bekymring, at problemerne vedrørende det tyske familieretssystem, herunder Jugendamts kontroversielle rolle, som der er taget stærkt afstand fra i andragender fra ikketyske forældre, stadig ikke er løst; understreger, at Udvalget for Andragender løbende modtager andragender fra ikketyske forældre, hvor der rapporteres om alvorlig forskelsbehandling som følge af de procedurer og den praksis, som de kompetente tyske myndigheder konkret har anvendt i grænseoverskridende familietvister, der involverer børn;
 2. bemærker med bekymring alle tilfælde af påstået forskelsbehandling af ikketyske forældre fra Jugendamts side;
 3. henviser til det mangeårige arbejde i Udvalget for Andragender vedrørende behandling af andragender om den rolle, Jugendamt spiller; noterer sig svarene fra det kompetente tyske ministerium om, hvordan det tyske familieretlige system fungerer, men understreger, at Udvalget for Andragender fortsat modtager andragender om påstået forskelsbehandling af den ikketyske forælder;
 4. understreger, at de nationale myndigheder, som fastsat i Bruxelles IIa-forordningen, er forpligtet til at anerkende og fuldbyrde domme i sager om børn, der er afsagt i en anden medlemsstat; er bekymret over, at de tyske myndigheder i forbindelse med familieretlige tvister med grænseoverskridende virkninger angiveligt systematisk kan nægte at anerkende retsafgørelser, der er truffet i andre medlemsstater, i sager, hvor børn, der endnu ikke er fyldt tre år, ikke er blevet hørt; understreger, at dette forhold underminerer princippet om gensidig tillid til andre medlemsstater, hvis retssystemer fastsætter forskellige aldersgrænser for høring af et barn;

5. beklager, at Kommissionen i en årrække ikke har gennemført en nøjagtig kontrol af de procedurer og den praksis, der anvendes i det tyske familieretssystem, herunder Jugendamt, i forbindelse med familietvister med grænseoverskridende virkninger, og at den således har svigtet med hensyn til effektivt at beskytte barnets tarv og alle andre beslægtede rettigheder;
6. minder om Kommissionens svar for så vidt angår andragenderne om Jugendamts rolle i grænseoverskridende familietvister; gentager, at EU ikke har nogen generel kompetence til at handle på det familieretlige område, at den materielle familieret forbliver medlemsstaternes eneansvar og ikke kan overvåges af Kommissionen, at der i tilfælde af bekymring om Jugendamts funktion skal søges oprejsning på nationalt plan, og at hvis forældrene mener, at en hvilken som helst af deres grundlæggende rettigheder er blevet krænket, kan de indgive en klage til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg, når de nationale retsmidler er udtømt;
7. insisterer på vigtigheden af, at medlemsstaterne indsamler statistiske data om de administrative og retlige procedurer vedrørende forældremyndighed og inddragelse af udenlandske forældre, navnlig om udfaldet af dommene, med henblik på at muliggøre en detaljeret analyse af eksisterende tendenser over tid og fastlægge benchmarks;
8. lægger i overensstemmelse med EU-Domstolens retspraksis vægt på det selvstændige begreb i EU-retten "sædvanligt opholdssted" for barnet og de forskellige kriterier, der skal anvendes af de nationale domstole til at bestemme det sædvanlige opholdssted;
9. opfordrer Kommissionen til at sikre, at barnets sædvanlige opholdssted er blevet korrekt fastlagt af de tyske domstole i de sager, der henvises til i de andragender, som Udvalget for Andragender har modtaget;
10. kritiserer på det kraftigste, at der ikke foreligger statistiske oplysninger om antallet af sager i Tyskland, hvor domstolsafgørelserne ikke var i overensstemmelse med Jugendamts henstillinger, og om udfaldene af de familietvister, der involverer børn af par med forskellige nationaliteter, på trods af gentagne anmodninger gennem mange år om, at sådanne oplysninger indsamles og gøres offentligt tilgængelige;
11. opfordrer Kommissionen til i de pågældende andragender at vurdere, om de tyske domstole på behørig vis har overholdt bestemmelserne i Bruxelles IIa-forordningen, når de fastlægger deres beføjelser, og om de har taget hensyn til domme eller afgørelser, der er afsagt af domstole i andre medlemsstater;
12. fordømmer, at det har ført til en afbrydelse af samtaler og et forbud mod kontakt mellem de ikketyske forældre og deres børn, når ikketyske forældre under overvåget samvær ikke har kunnet overholde Jugendamt-embedsmændenes procedure med hensyn til at anvende tysk som sprog under samtaler med deres børn; mener, at denne procedure, der er indført af Jugendamts embedsmænd, udgør en klar forskelsbehandling på grund af oprindelse og sprog af ikketyske forældre;
13. understreger, at Jugendamt generelt tillader brug af et fælles modersmål, og at Jugendamt, hvis det er nødvendigt for barnets trivsel og sikkerhed som f.eks. i eventuelle bortførelsessager, bestræber sig på at stille en tolk til rådighed for at sikre, at Jugendamts embedsmænd forstår indholdet af samtalen;

14. er af den faste overbevisning, at de tyske myndigheder i tilfælde af overvåget samvær skal tillade alle forældresprog under samtaler mellem forældre og deres børn; anmoder om, at der indføres mekanismer for at sikre, at ikketyske forældre og deres børn kan kommunikere på deres fælles sprog, da brugen af dette sprog spiller en afgørende rolle med hensyn til at bevare stærke følelsesmæssige bånd mellem forældre og deres børn og sikrer en effektiv beskyttelse af børns kulturelle arv og trivsel;
15. er af den faste overbevisning, at der skal følges konsekvent og effektivt op på henstillingerne i den endelige rapport af 3. maj 2017 fra Udvalget for Andragenders Arbejdsgruppe om Børns Velfærd, navnlig dem, der direkte eller indirekte vedrører Jugendamts rolle og det tyske familieretssystem;
16. minder Tyskland om sine internationale forpligtelser i henhold til FN's konvention om barnets rettigheder, herunder artikel 8 heri; mener, at alle tyske kompetente myndigheder skal foretage væsentlige forbedringer for på passende vis at sikre, at børn af par af forskellig nationalitet har ret til at bevare deres identitet, herunder familierelationer, som anerkendt ved lov og uden ulovlig indblanding;
17. mener, at Kommissionen i lyset af artikel 81 i TEUF kan og skal spille en aktiv rolle med hensyn til at sikre retfærdig og konsekvent ikkediskriminerende praksis over for forældre i behandlingen af grænseoverskridende sager om forældremyndighed i hele Unionen;
18. opfordrer Kommissionen til at sikre, at der udføres nøjagtig kontrol af den ikkediskriminerende karakter af de procedurer og den praksis, der anvendes i det tyske familieretlige system, herunder Jugendamt, for så vidt angår grænseoverskridende familietvister;
19. gentager, at nærhedsprincippet finder anvendelse inden for materielle familieretlige anliggender;
20. opfordrer Kommissionen til at øge antallet af kurser og internationale udvekslinger af embedsmænd fra de sociale myndigheder for at øge bevidstheden om, hvordan deres modparter i andre medlemsstater fungerer, og for at udveksle god praksis;
21. understreger betydningen af et tæt samarbejde og en effektiv kommunikation mellem de forskellige nationale og lokale myndigheder, der er involveret i retssager om forældremyndighed, fra de sociale tjenester til de retslige og centrale myndigheder;
22. understreger behovet for at forbedre det gensidige retlige og administrative samarbejde mellem de tyske myndigheder og myndighederne i de andre EU-medlemsstater for at sikre gensidig tillid for så vidt angår anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og domme, som andre EU-medlemsstaters myndigheder har vedtaget i forbindelse med familietvister med grænseoverskridende elementer, der involverer børn;
23. minder om, at det er vigtigt, at ikketyske forældre straks fra begyndelsen og på alle stadier af de børnerelaterede sager modtager fuldstændige og klare oplysninger om procedurerne og de mulige konsekvenser heraf på et sprog, som de pågældende forældre fuldt ud forstår, for at undgå tilfælde, hvor forældrene giver deres samtykke uden fuldt ud at forstå konsekvenserne af deres forpligtelser; opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre målrettede foranstaltninger med henblik på at forbedre juridisk bistand,

støtte, rådgivning og information til deres statsborgere i tilfælde, hvor de klager over diskriminerende eller ufordelagtige retlige og administrative procedurer, som de tyske myndigheder har indledt mod dem i forbindelse med grænseoverskridende familietvister, der involverer børn;

24. understreger, at de anførte tilfælde, hvor ikketyske forældre under samvær forhindres i at kommunikere med deres børn på deres fælles modersmål, udgør forskelsbehandling på grund af sprog og endvidere er i strid med målet om at fremme flersprogethed og kulturelle baggrunde inden for Unionen og krænker de grundlæggende rettigheder vedrørende tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed;
25. opfordrer Tyskland til at intensivere sine bestræbelser på at sikre, at forældre har lov til at anvende et fælles modersmål med deres børn under overvåget samvær;
26. giver udtryk for sin bekymring over de sager, som andragerne har rejst vedrørende de korte frister, som de kompetente tyske myndigheder har fastsat, og de dokumenter, som de kompetente myndigheder har sendt, og som ikke er blevet stillet til rådighed på den ikketyske andrageres sprog; understreger borgernes ret til at afvise at modtage dokumenter, der ikke er skrevet på eller oversat til et sprog, som de forstår, jf. artikel 8, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1393/2007 om forkyndelse af dokumenter; opfordrer Kommissionen til at foretage en grundig vurdering af gennemførelsen i Tyskland af bestemmelserne i denne forordning for behørigt at imødegå alle mulige overtrædelser;
27. opfordrer Kommissionen til at kontrollere overholdelsen af sprogkravene under retssager ved de tyske domstole i de sager, der er nævnt i de til Parlamentet indgivne andragender;
28. opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre målrettede foranstaltninger med henblik på at forbedre juridisk bistand, støtte, rådgivning og information til deres statsborgere i forbindelse med grænseoverskridende familietvister, der involverer børn; bemærker i denne sammenhæng, at de kompetente tyske ministerier på forbundsplan har oprettet et tysk centralt kontaktpunkt for grænseoverskridende familietvister med henblik på at yde rådgivning og information i grænseoverskridende familietvister, der indebærer forældreansvar;
29. gentager sin opfordring til Kommissionen og medlemsstaterne om at medfinansiere og fremme etableringen af en platform, der yder bistand til udenlandske unionsborgere i familiesager;
30. minder medlemsstaterne om vigtigheden af systematisk at gennemføre bestemmelserne i Wienerkonventionen af 1963 og sikre, at medlemslandenes ambassader eller konsulære repræsentationer informeres fra begyndelsen af alle retssager om forældremyndighed, der involverer deres statsborgere, og at de får fuld adgang til de relevante dokumenter; understreger betydningen af pålideligt konsulært samarbejde på dette område og foreslår, at konsulære myndigheder får mulighed for at deltage i alle faser af retssagerne;
31. minder medlemsstaterne om behovet for at give børn enhver nødvendig og berettiget omsorg i overensstemmelse med ordlyden i artikel 8 og 20 i FN's konvention om barnets rettigheder og navnlig for at muliggøre vedvarende børneforsorg, der tager hensyn til barnets etniske, religiøse, sproglige og kulturelle identitet;

32. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.